TEKST

Uddrag fra romanen "Dansen gennem sommeren", 1981.

BO GREEN JENSEN

Dansen gennem sommeren

Jeg blev arbejdsdreng hos Olsen. Jeg arbejdede i gården om formiddagen og hjalp til i "værkstedet" om eftermiddagen. Endvidere mødte jeg en time tidligere end de øvrige ansatte og fejede gården, så godt det nu lod sig gøre, imens Olsen, som selv boede i ejendommen, sad og så ned på mig sammen med sin kone. De boede på tredje sal, men bemærkningerne kunne sagtens nå ned til mig:

- Man kan sgu godt se, at du aldrig har holdt på en kost før. Hold kæft, et syn! Som en nonne på en sømandspik!

- Så, så, Olaf, drengen er jo lige startet.

- Derfor behøves han sgu da ikke stå og tjatte kærligt til rodet. Han skal fjerne det, ikke studere det. Satans til ungdom nu om stunder!

- Så, så, Olaf.

- Olaf, min røv! Her arbejder vi sgu, det er ikke noget hvilehjem.

Og nede i gården arbejdede jeg, så sveden sprang og kosten var gloende, men Olsen var upåvirket. Han havde simpelthen behov for at skælde ud om morgenen, det var for ham en uundværlig del af den gode dags kemi, og han ville have været skuffet, hvis jeg havde vist mig så effektiv, at han ikke kunne tillade sig at skælde ud.

Olsen var en tromletyk mand på cirka 50 år, men han så ældre ud. Hans mundvige var sorte af skrå, og hans hår var gråt af støv. Han lignede en bums fra en B-film, lidt *for* grov og forhutlet, og han talte ligesådan. Måske var han ligesådan. Hvis der lå noget som helst godt, varmt eller fint gemt i ham, så skjulte han det fantastisk godt. Man udnævner alt for ofte stort set tilforladelige mennesker til dumme svin. Man burde gemme betegnelsen til pragteksemplarer som Olaf Wilhelm Olsen.

"Værkstedet" var et kælderlokale uden vinduer. Lyset blev leveret af tre skærende nøgne lysstofrør, som man fik hoved-

pine af at se op i. Men vi fik selvfølgelig heller ikke vores løn for at sidde og glo op i loftet. Vi kunne jo bare tage solbriller på, hvis vi var så utilfredse. Mine kollegaer var en tynd langhåret dreng, der hed Thomas og var lærling, og en grønlandsk pige, som hed Ellen og aldrig sagde noget. Vi havde hver en stålbørste i hånden og en bunke rustne rørsammenføjninger foran os. Vores opgave var at pudse så mange, som vi kunne, på den kortest mulige tid. Det var mildt sagt ikke særlig spændende, og efter den tredje fik man ondt i armen og tabte interessen. Derfor kom Olsen med jævne mellemrum ud og heppede. Ellers sad han hele dagen inde på sit kontor og læste avis, mens han spildte øl ned på sin hullede blå sweater. Thomas og jeg talte som regel sammen og lavede kun det allermest nødvendige. Kun Ellen, der efter arbejdstid fungerede som pige i huset hos hr. og fru Olsen, lavede noget. Hun pudsede og prustede, indtil sveden løb ned i hendes øjne men hun standsede aldrig for at tørre den af, og hun så næsten aldrig op.

Jeg var ansat på dag-til-dag basis, for Olsen ville ikke have, at min i øvrigt beskedne løn figurerede i noget regnskab. Desuden var der sygepenge og femugersregler og alt muligt andet nymodens pjank, så der kunne på ingen måde være tale om fast ansættelse.

- Så får du jo også meget mere ud af det, Jacob, når du ikke skal betale den forbandede skat, ikke? De satans myndigheder skulle faneme selv prøve at overholde alle de åndssvage regler, som de går og finder på. Det er sgu ikke til at finde ud af for almindelige dødelige. Som om jeg ikke havde vigtigere ting at tage mig for.

Og det havde han. At drikke tyve bajere om dagen og samtidig holde sig sober nok til at skælde folk ud i døgndrift, det er skam ikke noget man lærer på en eftermiddag. Olsen var mester og han var stolt af det.

- Hvad så hvis jeg bliver syg? spurgte jeg forsigtigt.

- Det kan du jo bare lade være med, ikke? Det kan sgu hverken være mit problem eller min opgave at være social sagsbehandler, eller hvad sådan nogen arbejdssky skrankepaver nu ellers hedder, vel?

Når Olsen blev ophidset, havde han problemer med det grammatiske. Hans ytringer var alenlange forbandelser, som bestod af halve sætninger, der rejste ud i den ene ende og aldrig nåede at komme hjem igen. Det var heldigt for ham. I stedet

for at være dum og kedelig, var han dum og sjov. Man kunne ikke lade være med at smile.

- Er du sikker på, det er tilladt at ansætte folk sådan?

- Det kan du jo være øresønderhammerrivende ligeglad med, ikke? Du er daglejer, dreng! Du får kroner, hvis du kommer, og ellers kan du få en bar røv at trutte i. OK?

- OK.

Olsen ville ganske vist få svært ved at retfærdiggøre sin personalepolitik over for diverse faglige organisationer, men faktisk passede arrangementet mig udmærket. Jeg var udelukkende interesseret i at skrabe penge sammen til ferien, og de uforpligtende ansættelsesvilkår ville gøre det lettere bare at skride, når tiden kom. Men at Thomas og Ellen fandt sig i vilkårene, fatter jeg ikke. De fik aldrig andet end utak og fornærmelser til gengæld for deres anstrengelser, simpelt hen. Olsen var umulig at slå et venligt ord af, men han var et vandfald af forbandelser. Thomas protesterede nu og da:

- Det der kan du altså ikke være bekendt at sige til mig, Olsen. Jeg gør, hvad jeg kan, og det tager sin tid, men jeg gør det så hurtigt, og så godt jeg kan, og du kan ikke være bekendt at være så tarvelig.

Ellen og jeg pudsede som gale. Man kunne høre, at Thomas var lige ved at græde.

- Du får din løn, ikke, og jeg vil faneme have valuta for mine surt tjente penge. Du skal sgu bare holde din kæft, min dreng, og blive ved med det. Og hvis du er så utilfreds, så kan du jo bare prøve at finde en anden plads. Indtil da har du at gøre som der bliver sagt. Du kan jo starte med at tørre det her op, sagde Olsen og sparkede til en spand med pensler, der lå i blød. En pøl af blåt vand bredte sig på gulvet, og Olsen gik ind på sit kontor. Thomas og jeg vekslede blikke, og Ellen pudsede videre. Så satte Thomas sig ned og begyndte at græde.

Sådan var der hos malermester Olsen, fremskridtsmand og samfundsstøtte. Da jeg havde været der i en uge, kendte jeg rutinen forfra, bagfra og fra siden. Jeg besluttede at blive en måned og finde mig i næsten alt. Hvad gør man ikke for at rejse gennem sommeren med en engel og en barndomsven? Desuden var der en sær glæde og tilfredsstillelse ved langsomt, grundigt og metodisk at udbedre gårdens forfald, skabe orden i dens kaos af stål, træ, maling og rust. Så jeg var der hver dag fra syv til fire, og Olsen fik rigelig valuta for sine surt sammendrukne penge.